

at der skal ansættes Tandlæger. Dette lader sig neppe gennemføre i Øjeblikket, og ærede Medlemmer ville se, naar Betænkningen bliver omdelt, at ogsaa et Mindretal har taget Afstand derfra. Det vilde betyde en stor Udgift, men hvad der vejer endnu mere i mine Øjne, er, at der ved en saadan Ordning vil tages noget af det Ansvar bort fra Hjemmene, som jeg ikke tror, det gaar an at lægge over i det offentlige Hænder. Dermed er det ingenlunde udelukket, at der kan ske Ændringer i Reglerne for det hygiejniske Tilsyn i Skolerne.

Endelig har Kommissionen beskæftiget sig med Lærernes Forhold til de kirkelige Forretninger. Man har selvfølgelig i Kommissionen været opmærksom paa, at dette Spørgsmaal ikke kan ordnes, inden der kommer en Lov, der afløser Accidenser og Offer. Men Kommissionsforslaget gaar ud paa saa vidt muligt at ophæve det tvungne i Forholdet. Der kan være noget pinligt i, at en Lærer og en Præst ere tvungne til at samvirke i Kirken ved Gudstjenesten, naar deres indbyrdes Forhold er saa daarligt, at de maaske have vanskeligt ved at taale hinanden, og det kan være meget pinligt for en Lærer at skulle gøre Tjeneste i Kirken, naar han staar blottet for kirkelig Sans. Der er hertil at sige, at ingen Lærer har behov at gaa ind i et Embede, naar han ikke gør det frivilligt. Det er altsaa ikke noget, han er tvungen ind i, men det er alligevel saadan, at disse Forretninger have været uopløseligt knyttede til Lærerens Virksomhed, og Læreren har ikke kunnet fordre sig fritagen for dem. Jeg skal ikke fordybe mig i Forslagets enkelte Bestemmelser i denne Henseende, men blot udtale, at jeg har den Opfattelse, at der her er et Punkt, hvor der ogsaa maa ske nogen Forandring med Hensyntagen til, at Sognemenighederne maa have Udsigt til at kunne faa deres Kirkesang besørget. At der allerede er god Anledning til at søge nogle Ændringer paa disse Omraader, er jeg fuldstændig klar over. Bedst vilde det være, om man kunde ordne det saaledes, at ligesom Kommunalraadene nu kunne afskedige en Kirkesanger, kunde en Kirkesanger ogsaa ved Forhandling med Sogne-

raadet, og naar der var Afløsning for ham, fritages for denne Bestilling.

Jeg har her i al Korthed, omend det har taget mange Minutter, gennemgaaet det ret udførlige Kommissionsforslag, og jeg har søgt saa kort, jeg har kunnet, at knytte mine Bemærkninger dertil, saa jeg antager egentlig, at det høje Ting i Hovedsagen nu er klar baade over Forslagets Indhold og min Stilling dertil. Dermed haaber jeg, at jeg har tilfredsstillet de ærede Forespørgere med Hensyn til den foreliggende Sag.

Til Slutning skal jeg blot nævne, at det Forslag, jeg agter i Sommerens Løb at udarbejde og at forelægge i den kommende Rigsdagssamling, vil i sine Hovedtræk svare til, hvad jeg har udtalt her i Dag som min Opfattelse af Kommissionsforslagets enkelte Hovedpunkter. Jeg føler Trang til, inden jeg slutter, at sige, at jeg finder, at det samlede Kommissionsforslag giver et fortrinligt paa grundige og omfattende Undersøgelser udarbejdet Forslag til hele Ændringen i Skoletilsynet. Der er et Materiale i Kommissionens Forslag og Betænkning, der vil blive af overordentlig stor og retninggivende Betydning for det Lovforslag, som skal udarbejdes i Sommerens Løb. De Punkter, hvorpaa jeg har taget Afstand fra Kommissionsforslaget, berøre efter min Mening ikke Forslagets Kærne, jeg vil endog mene, at mit Forslag paa afgørende Punkter vil give mere, naar Hensyn tages til de reelle Forhold, end Kommissionen har naaet med sine Forslag, der have stilet i samme Retning.

K. M. Klausen: Da Forslaget og Betænkningen ikke have været kendte af Rigsdagens Medlemmer, kan der ikke godt være Tale om at indlade sig paa en Diskussion i Detailler om denne store Sag. Jeg vil da kun sige, at det har været en Glæde for Socialdemokraterne at høre den højtærede Ministers Udtalelser. Vi fra Socialdemokraternes Side have ikke een, men mange Gange her i Rigsdagen fremsat Ønsket om at faa en Reform af Tilsynet med Skolen. Allerede i Rigsdagssamlingen 1906 foreslog Socialdemokraterne at nedsætte en Kommission til at tage dette Spørgsmaal samt adskillige andre Spørgsmaal vedrørende